

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, VASARIO – FEBRUARY 24, 2010 • Vol. CI Nr. 36

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-23-10

PERIODICALS

Lietuva gali didžiuotis jaunais talentais

Šalies vadovė dalyvavo tarptautinių konkursų laureatų apdovanojimo iškilnėse.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Vilnius, vasario 23 d. (President.lt) – „Jūsų sėkmė liudija, kad Lietuvoje buvo ir bus daug jaunų talentų ir gabių pedagogų, gebančių deramai atstovauti Lietuvai ir kūryba

džiuginti ne tik mus, bet ir pasaulį”, – sakė prezidentė Dalia Grybauskaitė 2009 metais tarptautinių muzikos konkurso laureatų apdovanojimų iškilnėse.

Šalies vadovė pasveikino muzikos konkursų laureatus ir palinkėjo koncertuoti žymiausiose Lietuvos ir pasaulio scenose, sėkmingai skleisti savo talentą ir džiuginti visus muzikinės interpretacijos subtilumu bei menine įtaiga.

Kiekvienais metais Lietuvos muzikų rėmimo fondas rengia tarptautinių konkursų laureatų ir jų pedagogų iškilmes, jau tapusias gražia tradicija, puoselėjančia jaunųjų muzikų meninę saviraišką ir gebėjimus.

Praėjusiais metais tarptautiniuose konkursuose aukščiausias vietas pelnė 67 laureatai – solistai, ansambliai, orkestrai, chorai – iš viso per 100 asmenų, neskaičiuojant chorų narių. Laureatus konkursams parengė 54 pedagogai. Kai kurie laureatai yra laimėję ne viename konkurse.

Šių metų vasario 28 d. Prezidentūroje įvyks jaunųjų muzikos talentų – tarptautinių konkursų laureatų – koncertas.

A. Ažubalis ragina pradėti ES ir Ukrainos dialogą

Vilnius, vasario 23 d. (BNS) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis ragina pradėti rimtą Europos Sąjungos (ES) ir Ukrainos dialogą dėl bevizio režimo. Tai A. Ažubalis pareiškė dalyvaudamas ES užsienio reikalų ministrų susitikime, kuriame ministrai aptarė Ukrainos prezidento rinkimų rezultatus ir tolesnį ES bendradarbiavimą su Ukraina.

„ES šalys turėtų palankiau vertinti Ukrainos ES narystės siekius ir pradėti rimtą dialogą dėl bevizio režimo, patvirtinant Ukrainai gaires dėl bevizio režimo. Tuo tarpu naujoji Ukrainos valdžia turi parodyti tvirtą įsipareigojimą tęsti pertvarkas šalyje”, – kalbėjo A. Ažubalis.

URM vadovas, įvertinęs įvykusių rinkimų demokratiškumą, paragino ES valstybes neatidėliojant užmegzti

aukščiausio lygio ryšius su naująja Ukrainos vadovybe.

Prieš dvi savaites Ukrainoje vyko prezidento rinkimai, kuriuose nugalėjo opozicinės Regionų partijos vadovas Viktor Janukovyč.

A. Ažubalis Briuselyje taip pat susitiko su ES vyriausiąja įgaliotine užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton ir ES Plėtros ir kaimynystės komisaru Stefan Fuele,

su kuriais aptarė naujosios Europos išorinių veiksmų tarnybos kūrimą, ES Rytų kaimynystės politiką.

„Būtina kuo greičiau pradėti įgyvendinti konkrečius projektus su šios programos šalimis – Armėnija, Azerbaidžanu, Baltarusija, Gruzija, Moldova ir Ukraina”, – susitikime sakė Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Ažubalis.

JAV Lietuvai dovanuoja spinduliuotės matavimo įrangą

Vilnius, vasario 23 d. (ELTA) – Valstybės sienos apsaugos tarnybai (VSAT) perduota sostinės oro uoste ir kituose šalies patikrinimo punktuose sumontuota jonizuojančios spinduliuotės aptikimo įranga, gauta iš JAV.

Įrangos perdavimo dokumentus Vilniaus oro uoste pasirašė JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse ir VSAT vado pavaduotojas pulkininkas Valentinas Novikovas.

Vilniaus oro uoste sumontuota 14 naujų jonizuojančios spinduliuotės aptikimo įrenginių, kuriais tikrinamas ir matuojamas keleivių ir krovinių skleidžiamas radiacinis fonas.

Tokia įranga sumontuota ir prie išorės ES sienos – Lietuvos pasienyje su Rusija ir Baltarusija. Du tokios rūšies jonizuojančios spinduliuotės įrenginiai sumontuoti Kenos geležinkelio pasienio patikrinimo punkte, po vieną – Ramoniškių, Panemunės, Medininkų ir Kybartų kelio bei geležinkelio patikrinimo punktuose.

Visos šios JAV suteiktos įrangos vertė – beveik 2.400,000 litų.

Įteikta JAV LB Švietimo tarybos premija

Čikaga, vasario 23 d. („Draugo” info) – Š. m. vasario 21 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles, CA, JAV LB Vakarų apygardos ir Los Angeles LB apylinkės surengto Vasario 16-osios minėjimo metu ilgametei, daugiau nei 36 metus Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje dirbusiai mokytojai Dalilei Polikaitienei už nuopelnus lituanistiniam švietimui buvo įteikta kasmetinė 2009 metų JAV LB Švietimo tarybos premija. „Mokytoją Dalilę”, kaip ją draugiškai vadina kolegos, pasveikino Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vedėja Marytė Newsom, mokyklos mokytojai ir mokiniai, gausi Polikaičių šeima, LB veikėjai, draugai ir pažįstami. **Dalios Cidzikaitės** nuotr.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Ateities pėdsakais (II) (p. 2, 9)
- Rusija susidomėjo Mažeikių įmone (p. 3)
- R. Kriaučiūno skiltis (p. 3)
- „Laisvės kaina yra amžinas budėjimas” (p. 4)
- Laisvės viltis filme „Vardai marmure” (p. 5)
- Komentaras. Sveikatos draudimas JAV (p. 5)
- Žiupsnelis atsiminimų iš prel. Simaškos gyvenimo (p. 8)
- Atsiminimai (170) (p. 9)
- Kokį Lietuvos Nepriklausomybės šimtmetį pasitiksime? (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.52 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

RUSIJA SUSIDOMĖJO MAŽEIKIŲ ĮMONE

SAULIUS SPURGA

Prezidentės Dalios Grybauskaitės susitikimas su Rusijos premjeru Vladimir Putin Helsinkyje pateikė atsakymus į kai kurius senus klausimus, tačiau kartu užminė naujų mįslių.

Naujienu agentūra „Reuters“ cituoja D. Grybauskaitę, pasak kurios, V. Putin patvirtino, kad Rusija derasi su Lenkija dėl Mažeikių įmonės pirkimo. Kad V. Putin tai patvirtino, BNS pakartojo ir prezidentės atstovas spaudai Linas Balsys. Formulotė „V. Putin patvirtino“ verčia suklusti, turint galvoje tai, kad V. Putin, bent jau kiek žinoma, ir yra vienintelis šios žinios šaltinis – pats ją pateikė, pats ir patvirtino.

Dar įdomesnė nei šis stilistinis *salto mortale*, yra V. Putin mintis apie naftos tiekimo Mažeikių įmonei atnaujinimo sąlygas. Nuo minėtų derybų dėl įmonės pirkimo sėkmės priklausys, ar Rusija atnaujins Lietuvai naftos tiekimą – tokį V. Putin teiginį D. Grybauskaitė dalykiškai perpasakojo agentūrai „Reuters“. Nežinia, kodėl niekas nepastebi šio Rusijos premjero teiginio sensacingumo. Rusija nutraukė naftos tiekimą naftotiekiu „Družba“ prieš daugiau nei dvejus metus, iškart po to, kai Lietuva „drįso“ parduoti „Mažeikių naftą“ ne tam, kam norėjo Kremlius. Tačiau Rusija teigė, kad tai lėmė vien techninės priežastys – sename naftotiekyje esą atsirado daug skylių, jo remontas brangiai kainuotų. Tai turbūt buvo ir Lietuvos diplomatinės veiklos spraga, kad šio klausimo nesugebėta išsiaiškinti iki galo. Gerai, kad už mus tai padarė V. Putin.

Minėti Rusijos premjero teiginiai reikšmingi tuo, jog Rusija viešai pripažįsta ekonomines priemones naudojanti politiniams tikslams ir tokiais būdais baudžianti gretimas valstybes vien už tai, kad jos parodė savarankiškumo krislį. Toks Rusijos elgesys byloja, kad ši šalis nėra pasirengusi santykiuose tarp valstybių laikytis lygiateisiškumo principo. Liūdna, jei mums tai atrodo natūralus ir savaimė suprantamas dalykas. Liūdna, kad šias žinias išklausome fatalistiškai nulenkę galvas, net užmiršę, kad tokiu būdu Rusija primeta savo žaidimo sąlygas ne tik mūsų valstybei, bet ir Europos Sąjungai (ES).

Gerai prisimenu 2002 metų vasarą, kai į Lietuvą prisistatė politikams ir visuomenei atvyko bendrovės „Jukos“ vadovai. „Jukos“ buvo ką tik įsigijusi „Mažeikių naftą“ – po to, kai iš jos pasitraukė amerikiečių bendrovė „Williams“. Antrinei „Jukos“ bendrovei atstovavo jos vadovas lordas David Owen, buvęs žymus Jungtinės Karalystės politikas. Jis Lietuvos visuomenei paskelbė svarbiausią žinią: Rusijos kapitalo nereikia bijoti, nes nauja verslo Rusija esanti jau visai kitokia nei senų laikų Rusija. Lordas, buvęs Didžiosios Britanijos ministras, dalijosi prisiminimais, kaip jis kadaise išakė povandeniniuose laivuose įrengti branduolinius galvutes, nukreiptas į Rusiją. Tačiau 2002 metais lordas sakė esąs įsitikinęs, kad Rusijoje vyksta esminiai

pasikeitimai. Lietuva priėmė šiuos paaiškinimus. Lietuvos žiniasklaida ir visuomenė tuo metu po „Williams“ pasitraukimo buvo linkusi pripažinti, jog politikuoti sprendžiant ekonominius klausimus nėra prasmės.

Dabar jau žinome, kas nutiko „Jukos“, kurios vadovai atsiskė iš tikimais tarnauti Kremlui. Kremliaus kontrolei stiprėjant visose Rusijos gyvenimo srityse, naivu būtų manyti, jog su Rusija yra imanoma sėkmingai plėtoti verslą, visiškai atsiribojant nuo Kremliaus politinių užmačių. Tačiau įdomu, kad tokių naivuolių Lietuvoje atsiranda. Spaudos konferenciją surengęs Seimo narys socialdemokratas Vytenis Andriukaitis teigė, kad jei buvusią „Mažeikių naftą“ perimtų rusai, bendrovė galbūt atsigauntų, o Lietuvos biudžetas pasipildytų. Jo nuomone, Lietuva labai daug prarado, kad taip kvailai sprendė „Mažeikių naftos“ problemą. Seimo narys išsivaizduoja idealų sprendimą – puikiausia būtų, jei dalį įmonės akcijų valdytų ES bendrovės,

V. Putin susitikime su D. Grybauskaite pripažino, kad prieš Lietuvą vykdoma dalinė energetinė blokada. Jis (...) leido aiškiai suprasti, jog Kremliaus tikslas – Mažeikių įmonės kontrolė. Toks žingsnis atskleidė, jog tai – ne Rusijos ekonominis, o Kremliaus politinis interesas.

dalį – Rusijos bendrovės ir dalis akcijų būtų Lietuvos rankose. Tada ne tik Lietuva apsirūpintų nafta, bet ši esą tekėtų net ir į eksporto rinkas. Tačiau dera priminti, jog taip kvailai „Mažeikių naftos“ problema sprendė ne kuri nors kita, o socialdemokrato Algirdo Brazausko vadovaujama Vyriausybė, kuri ir pardavė įmonę lenkų bendrovei. Kita vertus, išsivaizdavimas, kad Rusija „atsuktų kranelius“, net ir neturėdama visiškos įmonės kontrolės, tėra pigi spekuliacija, kurią sau leidžia solidžia save laikanti partijos atstovas.

V. Putin susitikime su D. Grybauskaite pripažino, kad prieš Lietuvą vykdoma dalinė energetinė blokada. Jis, galbūt net iš piršto išlauždamas derybų dėl įmonės pardavimo faktą, leido aiškiai suprasti, jog Kremliaus tikslas – Mažeikių įmonės kontrolė. Toks žingsnis atskleidė, jog tai – ne Rusijos ekonominis, o Kremliaus politinis interesas.

„Lietuvos žinios“

Saulius Spurga – žurnalistas, Mykolo Romerio universiteto lektorius, sekretorius. Buvęs naujienų svetainės *Omni.lt* vyr. redaktorius, *Balsas.lt* redakcinės kolegijos pirmininkas. Anksčiau dirbo „Laisvosios Europos radijo“ korespondentu, savaitraščio „Atgimimas“ redaktoriumi.

Sveikintina nuodugni apklausa pakeliui į Orlando

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Pernai įvykusi JAV LB Tarybos sesija Denver mieste, Colorado kalnų papėdėje, jau praėityje. Per žiniasklaidą nubangavo ypač teigiami atsiliepimai apie Denver apylinkės suorganizuotą sesiją. Spaudoje taip pat skaitėme priimtas rezolucijas. Žodžiu, sesija praėjo sėkmingai.

Bet net ir žinant tokį pasitenkinimą, vis dėlto kilo mintis pasiklausti sesijoje dalyvavusių nuomonės. Toks sumanymas gimė ir iki galo buvo įgyvendintas Janinos Udrienės, naujai išrinktos į JAV LB Tarybos prezidiumą. Norėta išgirsti dalyvavusių pageidavimus ir siūlymus, kad būtų galima pagerinti ateinančias Tarybos sesijas. Šiais metais Taryba rinksis Orlando, saulėtoje Florida valstijoje.

Turimomis žiniomis, Denver sesijoje dalyvavo 52 Tarybos nariai. Jų visų buvo paprašyta atsilipti į prezidiumo apklausą. Iš sesijoje dalyvavusių atsiliepė 21. Nors tai tikrai mažokas skaičius, vis tiek reikia iš arčiau pasižiūrėti į gautus atsakymus. Iš atsiliepusių maždaug ketvirtadalis siūlo nieko nekeisti. Kiti turėjo įvairių siūlymų. J. Udrienės pateiktose išvadose penketas siūlymų:

1. Kitaip tvarkyti komisijų darbo sesiją ir nutarimų pristatymą. Dalyviai pageidauja daugiau laiko, rimto apsvaistymo bei sklandaus nutarimų pristatymo.
2. Sesijoje neskaityti visiems raštiškai pristatytų pranešimų.
3. Pristatyti daugiau informacijos apie apylinkių bei apygardų veiklą. Norima išgirsti sėkmingų veiklos pavyzdžių. Norima išgirsti Krašto valdybos ir Tarybos prezidiumo Lietuvos Bendruomenės viziją.
4. Siūlyta kviesti įdomų kalbėtoją arba surengti seminarą aktualia tema.
5. Laikytis nustatytų taisyklių ir laiko ribų. Reikia laiku atsiųsti protokolus ir ataskaitas. Finansų ataskaita turi būti pristatyta aiškiau.

Pati apklausa susidėjo iš keturių klausimų. Kiekvienam parinkau kelėtą įdomesnių atsakymų. Apklausoje atsakovams priminta, kad Tarybos sesijos šaukiamos išklausti Krašto valdybos metinės veiklos ataskaitą ir nustatyti ateinančių metų Krašto valdybos gaires.

- Šalia šių dviejų pagrindinių Tarybos sesijos tikslų, ką dar siūlote įtraukti į sesijos darbotvarkę?

Duoti proga Tarybos nariams pasisakyti dėl JAV LB svarbiausių veiklos uždavinių ir gairių prieš komisijoms susirenkant ir surašant siūlymus nutarimams. Balsuojant už ar prieš nutarimus, pritrūksta laiko juos nuosekliai aptarti.

Siūlau įtraukti „key note“ kalbėtoją, kuris dalyvius uždegtų savo entuziazmu ir prasmingomis mintimis aktualia tema.

Būtų įdomu išgirsti iš apylinkių apie jų veiklą, pasisėkimus ir sunkumus.

- Kas labiausiai praėjusioje sesijoje patiko?

Geras valgis, puiki garso sistema, patogios patalpos. Kultūringos diskusijos.

Man ypatingai patiko nauja Tarybos sudėtis, užsidegimas ir užsiangažavimas naujiems darbams. Labai patiko ir jaunų trečiabangių noras suruošti sesiją savo apylinkėse.

Kad visi galėjo išreikšti savo nuomonę dėl bet kokių kilusių klausimų, be neigiamų emocijų ar asmeninių įsižeidimų. Buvo parodytas menas, kaip žmonės bendradarbiauja kartu.

Stipri prezidiumo ranka. Džiaugiuosi stipria prezidiumo sudėtimi. Patiko pasisakymų trumpinimas. Reikia laikytis nustatyto laiko.

- Kas mažiausiai patiko?

Valgio vakare metu galima apsieiti be trankios muzikos, reikia pasikalbėti, pasvarstyti, atnaujinti pažintis, pasikeisti naujienomis ir išpūdziais.

Per mažai laiko skirta ateities planams aptarti ir padiskutuoti apie rezolucijas.

Ar anksčiau priimtos rezolucijos yra vykdomos, ataskaitose netenka skaityti.

Negaišti laiko skaitant pranešimus, kurie iš anksto buvo gauti.

- Bendri siūlymai ir pastabos.

Laikytis darbotvarkės ir nustatyto laiko diskusijoms.

Visus komisijų posėdžius perkelti į sesijos pradžią, kad sesijos eigoje būtų laiko komisijų siūlymams išgirsti, svarstyti, papildyti ir tada juos priimti. Ataskaitinius pranešimus galima padaryti sesijos pabaigoje.

Labai pradžiugino faktas, kad tiek daug atstovų buvo trečiabangiai.

Krašto valdyba anksčiau priimtų rezolucijų net neminėjo. Krašto valdybos ataskaita turėtų būti praėjusios sesijos rezolucijų sąrašo formoje, pažymint, kurios rezolucijos buvo įgyvendintos ir kurios ne.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

„Laisvės kaina yra amžinas budėjimas“

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

2010 m. vasario 14 d. susirinkome Southfield Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centro salėje atšvęsti Lietuvos Nepriklausomybės šventę, rengiamą LB Michigan apygardos ir LB Detroit apylinkės. Prieš minėjimą kun. Gintaras Jonikas pakvietė visus, gimusius sausio ir vasario mėnesiais, užimti paskirtas vietas. Jiems susėdus, atsirado tortas su žvakėmis ir akordeonistas. Linksmi sugiedojome „Ilgiausių metų“ ir vaišinėmės tortu. Išmokome naują žodį, ką tik atvežtą iš Lietuvos – „tortinėš“. Taip prasidėjo šios parapijos nauja tradicija: antrą mėnesio sekundienį pasveikinti ir pavaišinti visus, tą mėnesį gimusius.

Po trumpo pertraukos, visiems susirinkus salėje, prasidėjo dienos programa, kurią vedė Virga Šimaitytė. Pirma pasigirdo Maironio „Lietuva brangi“ muzika: obojumi grojo Kristina Petrauskaitė, eiles skaitė Rigonda Savickienė.

Toliau JAV ir Lietuvos himnus, akompanuojant Adai Šimaitytei, sugiedojo K. Petrauskaitė. Invokaciją sukalbėjo kun. Jonikas, dėkodamas Dievui, kad mums davė kampelį žemės, kuris „Lietuva“ vadinasi, papuoštą bažnyčiomis, Baltija, universitetais, pilimis. Prašė Dievo palaiminti mus ir mūsų vaikus ir amžiną atilsį suteikti tautos didvyriams per amžių amžius.

Visiems vėl susėdus, pianinu J. Gruodžio „Dedikaciją“ skambino Ada Šimaitytė. Po to R. Savickienė perskaitė Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės sveikinimą, kuriame ji paminėjo Nepriklausomybės reikšmę ir palinkėjo visiems vienybės ir stiprybės.

JAV LB Detroit apylinkės pirmininkas Algis Rugienius pristatė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkę Reginę Narušienę, J.D. Prelegentė dalyvius supažindino su dabartine padėtimi Lietuvoje, lietuvių problemomis išeivijoje ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės darbais. Pradžioje lietuviai susibūrė į Bendruomenę saugojo savo kultūrą, kalbą,

papročius. Dabar PLB turi koordinuoti veiklą tarp kraštų, kuriuose gyvena lietuviai, ir palaikyti prasmingus ryšius su Tėvyne. Pasaulio Lietuvių Bendruomenei priklauso 41 kraštas ir visų poreikiai yra skirtingi.

Kai kurie kraštai yra sukūrę aukšto lygio instituciją ryšiams su savo diaspora palaikyti. Kai kurie kraštai leidžia savo diasporai turėti dvi pilietybes. Pradžioje Lietuvoje buvo sukurtas Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas, kuris su laiku suprato mūsų poreikius. Tačiau dabartinė Vyriausybė jį panaikino ir pavedė išeivijos reikalais rūpintis Užsienio reikalų ministerijai. Taip užsienio lietuviai yra traktuojami kaip svetimtaučiai. PLB išreiškus nepasitenkinimą, Vyriausybė sukūrė Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisiją prie Vyriausybės. Pirmame Komisijos posėdyje buvo disku-

Virga Šimaitytė, PLB pirmininkė Regina Narušienė, Rigonda Savickienė su dukrele ir Ada Šimaityte.

tuota apie bendravimą su užsienio lietuvių bendruomene. Tačiau PLB neturėjo čia jokio indėlio, tad prašė diskusijas atidėti, kol surinks informaciją ir pateiks PLB kraštų Bendruomenių prioritetus ir poreikius. Surengta apklausa parodė, kad vie-

Viktoras Memėnas, Jonas Svera, Birutė Sverienė, Vita Memėnienė, Yolanda Zaporackienė Vasario 16-tos šventėje.

noda programa visiems užsienio lietuviams netinka. PLB pristatytos programos pagrindinis tikslas yra išsaugoti lietuvių tautinį tapatumą ir kurti teigiamą Lietuvos įvaizdį pasaulyje.

„Pilietybė – tai svarbiausias realus ryšys su Tėvyne, neapčiuopiamas simbolis, suteikiantis žmogui tapatybę“, – teigė R. Narušienė. Toliau ji paaiškino dvigubos pilietybės mums, užsienio lietuviams, reikalus, įstatymų šiuo reikalu pasikeitimus, konstitucinius aiškinimus, teismo sprendimus. Galiausia paaiškėjo, kad dviguba pilietybė yra ne konstitucinis, bet politinis reikalas. Svarstybos tęsiasi. PLB požiūris buvo ir yra tas, kad „Nė-

tų iš Lietuvos banga, kuria įvairias strategijas, bet jų koordinavimas dar nėra veiksmingas. Dabar pamažu jau kreipiamasi į PLB, prašant komentarų, tačiau diskusijų yra palyginti mažai. „Noriu tikėtis, kad finansinei padėčiai Lietuvoje pagerėjus, sulauksime didesnio dėmesio, bandant spręsti mūsų bendrus rūpesčius“ – baigė savo kalbą prelegentė ir pasveikino visus susirinkusius su Nepriklausomybės švente.

Rezoliucijas perskaitė JAV LB Michigan apygardos pirmininkė Janina Udrienė. Rezoliucijose JAV Kongresas raginamas stiprinti ryšius su Lietuva, prašomas raginti Rusiją sumokėti už Lietuvai padarytus nuostolius per okupaciją bei atkreipti dėmesį į sutartis tarp JAV ir Lietuvos. Susirinkusieji plojimu rezoliucijas parėmė.

Lietuvių Fondo Tarybos narys Narimantas Udrys įteikė LB „Žiburio“ lituanistinės mokyklos vedėjai Vidai Takorienei LF auką – 1,675.00 dol.

V. Šimaitytė toliau vedė meninę programą. K. Petrauskaitė sudainavo „Tėvynė“ (žodž. K. Kubilinsko, muz. A. Bražinsko), o mišrus choras, susidedas iš 24 asmenų, vadovaujamas Rimo Kaspučio, sudainavo tris dainas.

„Stoviu aš parimus“ (žodž. Vandos Stankienės, harmonizuota Ritos Kliorienės), dažnai vadinama „partizanų daina“. („Drauge“, 2010 m. sausio 23 d. buvo išspausdintas J. Petrikaitės aprašymas apie šios dainos „gyvenimą“). Nors netiksliai ši daina vadinama liaudies daina, vėliau – partizanų, ji buvo parašyta Vandos Stankienės-Panavaitės ir pirmoji eilutė buvo „Aš verkiau parimus...“. Neaišku, kas žodžius pakeitė ir dainą „perkrikštijo“ bei tolimesnį tekstą savaip perdirbo. Labai būtų gerai, jei „Drauge“ būtų išspausdintas dainos originalas, kad vėl skambėtų autorės surašyti žodžiai, o ne dabartinis sudarkytas tekstas.

Antroji daina „Daina aš gyvenau“ (žodž. Nijolės Puranaitės-Benotienės, muz. K. Abario), sukurta ateinančiai Dainų šventei Toronto mieste, labai nuotaikingai nuskambėjo. Trečioji daina buvo visiems gerai žinoma „Kur giria žaliuoja“ (žodž. K. Sakalausko-Vanagėlio, muz. J. Gudavičiaus). Chorui akompanavo Rita Giedraitienė, kuri taip pat daug padeda chorui rengiantis Dainų šventei.

Prie sekančios dainos „Žemė Lietuvos“ (žodž. S. Gedos, muz. K. Vasiliausko) buvo pakviesti prisidėti visi susirinkę. Rankomis susikabinę visi dainavome, tuo ir pasibaigė taip puikiai suorganizuota ir paruošta programa. Vėliau buvome pakviesti pabendrauti prie vaišių, kur vystėsi naujos kalbos, temos ir netrukus atsiveikiniai.

Kristina Petrauskaitė gieda JAV ir Lietuvos himnus.

„Aido“ choras, vadovaujamas Rimo Kaspučio, atlieka meninę programą Vasario 16-tos šventėje, surengtoje JAV LB Detroit apylinkės ir Michigan apygardos.

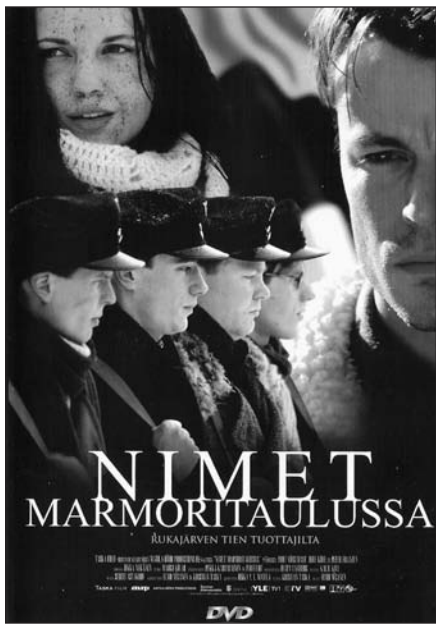
Algio Rugieniaus nuotraukos

Laisvės viltis filme „Vardai marmure“

GEDIMINAS INDREIKA

1918-ji metai vokiečių okupuotoje Estijoje. Tartu miesto rotušėje būrys technikos akademijos moksleivių vogčia įlipa į rotušės bokštą ir sustabdo jos laikrodį. Paskui nutempia kaiserio Vokietijos vėliavą ir jos vietoje iškelia Estijos trispalvę. Tokia metaforiška įžanga prasideda 2003 m. išleistas estų filmas „Nimed Marmortahvilil“ – „Vardai marmure“.

Filmas sukurtas pagal Albert Kivikas 1936 m. romaną „Vardai marmuro lentoje“, kuriame vaizduojamas Estijos nepriklausomybės karas 1918–1919 metais. Medžiagą knygai autorius sėmė iš savo patirties – jis pats, kaip ir romano pagrindinis veikėjas, dalyvavo savanorių studentų kuopoje, kariaudamas prieš vokiečius ir rusus. Ne mažiau nuostabi ir knygos „Vardai marmuro lentoje“ istorija: sovietmečiu uždrausta, net užsiminti apie autorių buvo tabu. Kas knygą turėjo, laikydavo ją paslėptą namuose. Įgavusi paslaptingos legendos aureolę, šiandien ji tapo estų literatūros klasika.

Filmo DVD „Vardai marmure“ suomiškos versijos viršelis.

„Taska“ bendrovės filmas „Vardai marmure“ buvo plačiai rodomas Baltijos valstybių ir Suomijos kino teatruose, pristatytas Taorminos filmų festivalyje Sicilijoje. Dabar į pasaulinę rinką paleistas DVD formate, su ne tik angliškais ir suomiškais titrais, bet ir ispaniškais. Pagrindiniai aktoriai – Priit Voigemast, Hele Kore ir Peter Franzen. Filmo režisierius Elmo Nuganen pasirinko europietiško meninio filmo modelį. Veikėjai atrodo autentiški filme vaizduojamam laikotarpiui. Filmo istorija pasakojama mokyklos studentų akimis. Kino juostoje panaudoti poetiški intarpai su pianino muzika ramiai nu-teikia žiūrovą. Be galo gražus Estijos žiemos gamtovaizdis, jaukiai atrodo buitinės detalės, kaip ugnies židyns

troboje.

Studentas Henn Ahas (Voigemast) su kolegomis diskutuoja, ar verta kovoti už Estijos laisvę prieš tokį galingą priešą. Dauguma nusprendžia, kad taip, ir įsijungia į savanorių kariuomenę. Tačiau kiti vis dar abejoja tautiniais idealais – už kieno Estiją bus kovojama? Už turtingųjų luomo valstybę, ar už visų demokratiniais pagrindais sukurtą valstybę? Ateities vizija gyventi laisvoje Estijoje įkvepia jiems vilties. Rusų kariuomenei veržiantis į Narvą, abejojantys praregėja ir prisijungia prie estų savanorių. Raudonieji pavaizduoti šiurkštūs, besikeikiantys, tyčiojantys iš estų gyvenimo būdo. Raudonųjų gretose nemažai latvių ir kitų tautybių atstovų, tikinčių komunistų pažadais.

Pradiniame susirėmime su bolševikais Henn bijojo šauti į žmones ir pabėgo, numesdamas ginklą. Su laiku karas pakeičia žmogų: studentas Kohlapuu, buvęs pacifistu, tampa narsiu kovotoju ir pirmasis mirtinai užmuša raudonarmietį. Filmas neiškelia herojų, anaipol, čia pabrėžiamos jaunųjų karių silpnybės ir baimė. Pasiryžę apginti tėvynę, jie lošia savo gyvybe ir mirtimi. Pilni jaunatviško entuziazmo, žingsniuodami per mišką jie užtraukia dainelę „rusiui bus galas“, nepaisydami politikorektiškumo.

Henno draugė Marta (Hele Kore) jam atveža maisto, ir net padeda kovoti. Kulminaciniame mūšyje į pagalbą ateina Suomijos kariai, ir pavyksta atremti rusus. Iškovojus laisvę, kapitonas dėkodamas atsiprašo, kad neturi jiems medalių. Savanoriai apdovanojami Estijos trispalvės kaspinėliais. Daug iš jų liko sužeistų ar invalidais. Žuvusiųjų karių vardai įamžinti marmuro lentoje ant nepriklausomybės paminklo.

„Vardai marmure“ yra iki šiol brangiausiai kainavęs (1.25 mln. eurų) iki šiol estų filmas, sulaukęs itin didelio komercinio pasisekimo. Estijos teatruose jis sėkmingai varžėsi su amerikiečių „blokbusteriais“. Kai kurie kritikai nepatenkinti, kad filmo scenarijus per daug liberaliai nukrypo nuo originalaus Kiviko romano. Tačiau „Vardai marmure“ yra lyg paminklas estų savanoriams, kurių dėka įsikūrė Estijos valstybė.

Lietuviams jis įdomus, nes įspūdingai pavaizduoja mūsų kaimyninės šalies, su kuria mes turėjome bendrą likimą, istoriją. Praėjus jau 20 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, mes tikriausiai dar ilgokai lauksime, kol lietuvių kinematografai sukurs ką nors panašaus iš mūsų 1918 metų laisvės kovų meto.

Filmo „Nimed Marmortahvilil“ DVD galima įsigyti amazon.com, tačiau ši filmą galima pamatyti tik 2-jo regiono grotuvuose arba kompiuteriuose.

KOMENTARAS

Sveikatos draudimas Amerikoje

JERONIMAS TAMKUTONIS

Išskiriant privačius draudimus, nedaug dalykų Amerikoje yra taip supainiota, kaip sveikatos draudimas. Kas yra turėję reikalų su liginėmis, galėjo pastebėti, kad liginės yra sudariusios sutartis su įvairiomis draudimo kompanijomis, kurios jų apdraustiesiems teikia nuolaidas. Neturintys apdraudų pacientai moka pilną kainą už save ir už tuos pacientus, kurie nieko neturi.

Prezidentui Barack Obama pradėjus pertvarkyti sveikatos sistemos draudimą, į viešumą iškilo jos painiavos. Pagal apklausos duomenis, daugiau nei 60 proc. amerikiečių yra labiau susirūpinę draudimo kaina, o ne jo apimtimi. Tik 20 proc. asmenų norėtų paremti reformas, jei tai daugiau jiems kainuotų.

Pagal dabar veikiančią sveikatos apdraudos sistemą, gydytojai, liginės ir draudimo įstaigos skiria tiek pat dėmesio savo pajamoms ir pelnui, kiek ir liginė sveikatai. Amerikiečiai gauna daugiau patikrinimų, įvairių peršvietimų, praryja daugiau piliulių negu jiems iš tiesų reikia. Palyginti su kitais išsivysčiusiais kraštais, kuo daugiau gydytojai ir liginės Amerikoje daro patikrinimų, tuo daugiau jie yra apmokami. Dėl to gydymas Amerikoje yra brangesnis negu bet kur kitur. JAV vienam milijonui gyventojų tenka 25 cat-scanners (MRI), kai Vakarų Europoje jų vidutiniškai tenka apie vienuolika.

Ilgiau gyvenantys Amerikoje prisimena laikus, kai liginė darbuotojai nebuvo įtraukti į unijas. Paprastai darbininkams fabrikai suteikdavo draudimus, kai kur net išėjusiems į pensiją.

Maždaug prieš 30 metų liginės pradėjo įsigyti modernias medicinos tyrimų mašinas. Netrukus ir mažos, finansiškai nepajėgios liginės, nenorėdamos atsilikti nuo kitų techninės medicinos srityje, pradėjo jas taip pat užsisakyti. Liginės mašinas pirkto už paskolą. Siekiant už jas sumokėti, reikalavo, kad gydytojai tas mašinas kuo dažniau naudotų. Prie tu mašinų didesnio naudojimo prisidėjo ir advokatų teismuose gaunamos didžiulės kompensacijos, priteistos pacientams už daktarų ir liginė padarytas klaidas. Siekiant apsisaugoti nuo tokių advokatų ieškinių ir teismų sprendimų, atsirado ir pačių gydytojų privatūs draudimai. Saugodamiesi nuo tokių bylų, gydytojai pradėjo kuo daugiau naudoti tokias mašinas. Aišku, už visa tai turėjo mokėti pacientai. Tiek gydytojams, tiek liginiams nebuvo svarbu pacientų išlaidos, o tik jų pačių uždarbis. Todėl pakilo visų sveikatos draudimų kainos.

Pagal apskaičiavimus, demokratų Kongreso siūlymų priėmimas vi-

duotinės šeimos sveikatos išlaidas pakeltų apie 1,200 dol. per metus. Per ateinančią dešimtmetį sveikatos išlaidos Amerikoje padvigubėtų nuo dabartinių 2,2 trilijono dol. (16 proc. GDP) iki 4,3 trilijono dol. (20 proc. GDP). Įvedus sveikatos draudimą visiems, demokratų skelbiami sutau-pymai, vadinamieji „short cuts“, bus vien nepagrįsti spėjojimai.

***

Pažiūrėkime atidžiau į Amerikos sveikatos išlaidų istoriją. Praeitis rodo, kad sveikatos įstatymų reformos ir sveikatos palaikymo išlaidos yra du skirtingi dalykai. Nuo „Medicare“ ir „Medicaid“ įvedimo 1965 metais, sveikatos apdraudos išlaidos kilo 2,3 kartus greičiau negu bendra krašto infliacija. Tuo metu Ways and Means Committee apskaičiavo, kad pirmieji „Medicaid“ metai kainuos 238 milijonus dol., bet jos kaina pasiekė daugiau nei vieną bilijoną. Panaši istorija buvo ir su „Medicare“. 1965 metų Kongresas spėjo, kad 1990 metais ji kainuos apie 12 bilijonų dol., o iš tiesų kainavo 90 bilijonų dol. Pacientų, besinaudojančių „Medicare“ nuo 1985 iki 2005 metų padaugėjo 37 proc., bet jos išlaidos padidėjo neįtikėtinai – nuo 71 bilijonų dol. iki 336 bilijono dol., t. y. 370 proc.!

Panašiai apskaičiuoja ir dabartinis Kongresas. Jis teigia, kad įvedus „universal health care“ 2014 metais, kai jis įsigalios, jis kainuos apie 900 bilijonų dol. Nauji įstatymo nuostatai draudžia vaistų pirkimą iš kitų kraštų, kaip Kanados, kur amerikiečių įmonių pagaminti vaistai yra daug pigesni. Naujo sveikatos draudimo įstatymo priėmimas būtų kaip pasirašymas ant tuščio čekio.

Pagal Kaiser Family Foundation apskaičiavimus, sveikatos išlaidos vidutiniškai šeimai dabar kainuoja 13,375 dol. metams. Tai rodo, kad per praėjusį dešimtmetį išlaidos pakilo 138 proc. Per paskutinius 30 metų sveikatos draudimo išlaidos padidėjo 3 kartus, per tą patį laiką kompanijų pelnas padidėjo 200 proc. Darbininkų uždarbiai, įskaitant infliaciją, iš viso nepadidėjo, nes jų algų pakėlimą suėdė sveikatos išlaidos. Per ateinančius 25 metus sveikatos išlaidos lenks krašto produkcijos (GDP) pakilimą 2 proc.

Jeigu pagrindiniai prez. Obama sveikatos draudimo įstatatai bus priimti, jie bus jau sunkiai pakeičiami. Sveikatos išlaidos, įskaitant draudimus, kils kaip karšto oro balionai, grasinantys viso krašto gerovei. Prez. Obama šūkis yra „Užsimerkus pirmyn!“ Dabartinis demokratų valdomas Kongresas nori Amerikai suteikti tokią sveikatos apdraudą, kurios kraštas negalės pakelti.

Naudotasi „US News & World Report“.

**REMKIME
DRAUGO FONDA –
RŪPINKIMĖS „DRAUGU“!**

**TEL.: 773-585-9500
WWW.DRAUGAS.ORG**

Vancouver, vasario 23 d. (Lietuviams.com) – Vasario 22 d. Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto (LTOK) prezidentas Artūras Poviliūnas (d.) Vancouver susitiko su žaidynių varžybų pasiūlytoju Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos pirmininku Audriumi Šileika. Už nuopelnus Lietuvos olimpiniam judėjimui LTOK prezidentas A. Šileiką apdovanojo Olimpine žvaigžde.

LTOK nuotr.

Sustabdyti remonto darbai Aušros vartų koplyčioje

Vilnius, vasario 23 d. (ELTA) – Nustatęs daug teisės aktų pažeidimų, Kultūros paveldo departamentas sustabdė savavališkai vykdomus remonto darbus Vilniaus Aušros vartų koplyčioje. Pagal įstatymą šiame kultūros paminkle galėjo būti vykdomi tik restauracijos darbai. Tačiau atliekant koridoriaus ir laiptinės, vedančios į koplyčią, darbus buvo naikinamos vertingos detalės.

„Šiais remonto darbais buvo pažeistas ne tik autentiškas laiptų ir dangų bei ranktūrių medžiagiškumas, bet ir sakralinė vertė, nes tai yra pagrindiniai piligrimystės laiptai“, – teigia paveldosaugininkai.

Kultūros paveldo departamentas skubos tvarka nustatinėja paminklui

padarytą žalą, ją padarę asmenys privalės atlyginti nuostolius, o kaltieji būsia baudžiami visu įstatymo griežtumu.

Mūrinė Aušros vartų koplyčia buvo pastatyta XVIII a. pradžioje vietoje sudegusios medinės. Apie 1789 m. architektas Pietro di Rossi suprojektavo galeriją ir mūrinius laiptus. 1829 m. rekonstruota koplyčia įgavo vėlyvojo klasicizmo bruožų. 1830–1840 m. greta koplyčios, į kairę nuo gatvės, pastatyta erdvi galerija. 1830 m. jos antrojo aukšto arkadoje įstatyti langai, padaryti laiptai. 1927–1932 m. Aušros vartų koplyčia su stubuklinguoju Švč. Mergelės Marijos paveikslu atnaujinta, 1976–1986 m. restauruota.

E. Zingeris išrinktas ETPA pranešėju

Vilnius, vasario 23 d. (ELTA) – Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) sprendimu Seimo delegacijos ETPA vadovas Emanuelis Zingeris išrinktas pranešimo „Politinės ekonominės krizės pasekmės Europoje“ rengėju. Pranešime bus įvertinta padėtis 47 Europos Tarybos ša-

lyse narėse. ETPA numato šį pranešimą svarstyti dar šiais metais.

Daugelyje Europos Tarybos šalių narių ekonominė krizė sukelia visuomenės nuotaikų radikalėjimą ir grėsmę klasikinių politinių partijų pamatinėms vertybėms.

Knygų mugėje apsilankė rekordinis žmonių skaičius

Vilnius, vasario 22 d. (BNS) – Praėjusią savaitę vykusioje 11-toje Vilniaus knygų mugėje šiemet apsilankė daugiau žmonių nei bet kada anksčiau – rengėjai suskaičiavo 59,200 lankytojų.

Iki tol daugiausia mugės lankytojų suskaičiuota 2008 metais. Tuo metu mugėje lankėsi 57,800 žmonių.

Didžiausias skaitytojų antplūdis šiemet pastebėtas vasario 20 d., šeštadienį. Anot parodų centro „Litexpo“, kuriame vyko mugė, atstovės spaudai Rasos Keliuotytės, Nekasdieninių pasimatymų diena pavadintą šeštadienį mugėje apsilankė 18,000–20,000 žmonių.

Nors šiais metais mugė nebuvo

didžiausia nei pagal užimamą plotą, nei pagal dalyvių skaičių, joje netrūko renginių, jų surengta per 350. R. Keliuotytė sakė, kad nebuvo skaičiuojama, kurie renginiai – susitikimai su autoriais, diskusijos ar kiti – sulaukė didžiausio susidomėjimo.

Anot jos, organizatoriai taip pat nerinko duomenų, kiek ir kokių knygų parduota – esą bandyta anksčiau rinkti šiuos duomenis iš leidėjų, tačiau pastarieji informaciją teikė nenoriai.

Šįkart Vilniaus knygų mugėje apsilankė 200 bendrovių iš 7 šalių: Lietuvos, Lenkijos, Estijos, Baltarusijos, Japonijos, Italijos, Gruzijos.

dažnomis skyrybomis – tūkstančiui gyventojų Lietuvoje tenka 3,3 skyrybos. Dažnai taip pat skiriasi Čekijos ir Estijos šeimos (3,1 ir 3). Tuo metu Italijoje ir Airijoje skyrybų santykinai yra penkis kartus mažiau (0,8).

Šie duomenys pateikiami paskelbtame Airijos tyrimų centro ESRI straipsnyje, kuriame pateikiama išvada apie pokyčius Airijos šeimoje 1986–2006 metais. Minėta statistika pateikta atsivėlgiant į 2001 ir 2006 metų viešus duomenis.

Lietuvoje – mažiausiai netekėjusių moterų

Vilnius, vasario 23 d. (BNS) – Lietuvoje, lyginant su kitomis Europos šalimis, yra mažiausiai netekėjusių jaunų moterų, rodo naujas tyrimas.

Lietuvoje nė karto netekėjusių 25–29 metų amžiaus moterų dešimtmečio pradžioje buvo tik 26 procentai. Nedaug nuo Lietuvos skiriasi Slovakija – čia netekėjusių buvo 31 proc. Tuo Airijoje ir Švedijoje santuokos nesudariusių moterų buvo keliskart daugiau – atitinkamai 76 ir 73 proc.

Statistika rodo, kad Lietuva iš kitų Europos šalių taip pat išsiskiria

Rytų Lietuvai reikia specialios švietimo programos

Vilnius, vasario 23 d. (BNS) – Rytų Lietuva yra specifinis regionas, kuriam turėtų būti taikomos specialios švietimo, finansavimo ir plėtros programos, sakė Seimo narys konservatorius Gintaras Songaila, kartu su Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetu (ŠMKK) lankydamas Šalčininkų rajone.

„Taip buvo 1992 metais, nuo 2000 metų tai užgeso, bet vėl reikia grįžti prie to. Ekonominės, socialinės, švietimo problemos Rytų Lietuvoje turi sulaukti specialaus dėmesio“, – sakė G. Songaila.

Jo nuostatai pritarė ir Šalčininkų rajono meras Zdzislavas Palevičius, pabrėžęs, kad rajono švietimo įstaigose vaikai mokosi trimis kalbomis – lietuvių, lenkų ir rusų.

Anot mero, pirmiausia reikėtų leisti šio krašto mokyklose steigti mažesnes klases, nei dabar numatyta įstatymuose. Kelioms rajono mažesnėms mokykloms yra kilęs pavojus netekti vidurinės mokyklos statuso.

Ši grėsmė ypač svarbi lietuvišką Dieveniškų „Ryto“ ir lenkišką Adomo Mickevičiaus vidurines mokyklas lankantiems dešimtokams.

Anot šių mokyklų vadovių, nuo rugsėjo 1-osios greičiausiai nei lietuviškoje, nei lenkiškoje mokyklose nepavyks sudaryti vienuoliktų klasių.

Pasak „Ryto“ vidurinės mokyklos direktorės pavaduotojos ugdymui Reginos Barsulienės, Dieveniškėse palikus tik pagrindinę mokyklą, nemaža daliai mokinių būtų per brangu važiuoti į Šalčininkus ar apsistoti ten bendrabutyje.

„Palikite tas klases, dirbtinai nardykite. Reikia baigti tą skaičių politiką“, – sakė Seimo narė Aušrinė Marija Pavilionienė, netiesiogiai kreipdamasi į švietimo ir mokslo viceministrą Vaidą Bacį.

Šis savo ruožtu siūlė viena šalia kitos įsikūrusioms lietuviškai, lenkiškai ir profesinei mokykloms bendrabauti.

ŠMKK pirmininkas Valentinas Stundys teigė, kad savo akimis pamčius padėtį, bus rengiamas bendras posėdis su Švietimo ir mokslo ministerijos specialistais ir ieškoma išiečių priimant naują Švietimo įstatymo redakciją. Faktą, kad dvi mokyklos dalijasi vienu mokykliniu autobusu, jis pavadino keistu.

„Švietimo sistema turi būti taip sutvarkyta, kad sudarytų vienodas sąlygas visiems vaikams įgyti gerą išsilavinimą, o tautinių mažumų regionuose padėtų išsaugoti tautinę tapatybę ir kultūrinį savitumą“, – tvirtino jis.

Kauno prokuroras įtariamas kyšininkavimu

Vilnius, vasario 22 d. (BNS) – Dėl galimos korupcijos Kauno apylinkės prokuratūroje pradėtas ikiteisminis tyrimas, vienas iš prokurorų įtariamas kyšininkavimu.

Su korupcija kovojančios Specialių tyrimų tarnybos (STT) pareigūnai lankėsi prokuroro Egidijaus Blažio kabinete.

Kauno apygardos prokuratūros vyriausiasis prokuroras Kęstutis Betingis sakė, kad „ikiteisminiam tyrimui vadovauja Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyrius, darbo grupėje dirba Generalinės prokuratūros ir STT atstovai“.

Kauno apygardos prokuratūra pranešė, kad įtariama, jog pareigūnas piktnaudžiavo tarnybine padėtimi ir galėjo įvykdyti kitas su tuo susijusias neteisėtas veikas – kyšininkauti, papirkinėti.

Neoficialiais duomenimis, STT domina išprievartavimo byla, kurią tyrė Žaliakalnio policijos komisariato tyrėja, o vadovavo E. Blažys. Įtariama, kad byla buvo nepagrįstai nutraukta, o prokuroras už tai gavo atlygį, pranešė LNK „Žinios“.

E. Blažiui skirta kardomoji priemonė – rašytinis pasižadėjimas neišvykti.

VANCOUVER OLIMPIADA

Olimpinių žaidynių auksą iškovojo Vokietijos slidininkės. EPA nuotr.

* Po dešimtosios Vancouver žiemos olimpinių žaidynių varžybų dienos medalių lentelėje į pirmą vietą pakilo Vokietijos rinktinė. Jos sportininkai iškovojo 7 auksą, 9 sidabrą ir 5 bronzos medalius. Į antrą vietą nukrito JAV sportininkai, turintys 7 auksą, 8 sidabrą ir 10 bronzos apdovanojimų. Trečią vietą užima 6 auksą, 3 sidabrą ir 5 bronzos medalius iškovoję Norvegijos atstovai. Per 10 varžybų dienų išdalyti 54 medalių rinkiniai iš 86. Medalius iškovojo 26 šalių sportininkai.

* Pasibaigusios dailiojo čiuožimo šokių ant ledo varžybas laimėjo praėjusių metų pasaulio čempionato bronzos medalių laimėtojai kanadiečiai Tessa Virtue ir Scott Moir. Jie tapo pirmaisiais Kanados čiuožėjais, laimėjusiais šokių ant ledo varžybas. Pora nutraukė 34 metus trukusį Europos atstovų vyravimą olimpinėse žaidynėse. Sidabro medalius pelnė amerikiečiai Meryl Davis ir Charlie White. Pasaulio ir dukart Europos čempionai rusai Oksana Domnina ir Maksim Šabalin turėjo tenkintis trečia vieta.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Clinton kviečia Rusiją glaudžiau bendradarbiauti su NATO

Washington, DC, vasario 23 d. (AFP/BNS) – JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton pakvietė Rusiją nepaisant nuomonių skirtumų glaudžiau bendradarbiauti su NATO, pabrėžusi, kad Šiaurės Atlanto organizacija nekelia jokios grėsmės Maskvai.

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton.

Savo kalboje, kurioje pristatė NATO XXI amžiuje viziją, JAV diplomatijos vadovė sakė: „Leiskite man aiškiai ir nedviprasmiškai pareikšti: jei Rusija susiduria su iššūkiais jos saugumui, NATO nėra vienas iš jų.“

„Norime bendradarbiavimo dviasia grindžiamų NATO ir Rusijos santykių, kurie duoda konkrečių rezultatų bei suartina NATO ir Rusiją“, – pridūrė H. Clinton.

JAV prezidento Barack Obama administracija ėmėsi žingsnių sušvelninti įtampą santykiuose su Rusija, kurie smarkiai pašljo per George W. Bush prezidentavimo kadenciją.

Tačiau Maskva vis dar įtariai žiūri į Washington priešraketinės gynybos planus ir NATO plėtrą. Kremliai ypač nepatinka buvusių sovietinių respublikų Gruzijos ir Ukrainos planai prisijungti prie Šiaurės Atlanto organizacijos.

H. Clinton savo kalboje sveikino „konstruktyvias idėjas“, kurios buvo išdėstytos Rusijos pasiūlymuose dėl naujo Europos saugumo susitarimo bei naujos NATO ir Rusijos sutarties, tačiau pakartojo, jog Washington pasisako prieš naujus susitarimus.

Pasak valstybės sekretorės, visi Europos saugumo klausimai gali būti sprendžiami esamose įstaigose, tokiose kaip Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija bei NATO ir Rusijos Taryba.

„Mes ketiname pasinaudoti NRC (NATO ir Rusijos taryba) kaip forumu nuoširdžioms diskusijoms tais klausimais, kuriais mes nesutariame“, – sakė H. Clinton žurnalistams.

„Pasinaudosime ja, kad paspausime Rusiją laikyti savo išpareigojimų dėl Gruzijos ir dar kartą pabrėžtume savo pagarbą visų valstybių teritoriniam vientisumui ir suverenitetui“, – pridūrė ji.

JAV sąjungininkė Gruzija 2008 m. rugpjūtį trumpai kariavo su Rusija dėl Maskvos paramos nuo Gruzijos vienašališkai atsiskyrusioms Pietų Osetijos ir Abchazijos Respublikoms. Po šio konflikto Maskvos ir Washington santykiai tapo itin šalti.

„Pasinaudosime NRC, kad paneigtume naujoje Rusijos karinėje programoje pateiktą teiginį, jog NATO plėtra ir jos pasauliniai veiksmai kelia karinę grėsmę Rusijai“, – sakė JAV valstybės sekretorė.

Iranas teigia „stipriai“ atsakysiantis į bet koki puolimą

Scanpix nuotr.

Vilnius, vasario 23 d. (BNS) – Iranas neketina pradėti karo, tačiau „stipriai“ atsakys į bet koki puolimą, sako šalies užsienio reikalų ministro pavaduotojas Ali Ahani.

„Iranas tikrai nepradės karo, – sakė A. Ahani Kroatijos dienraščiui 'Večernij List'. – Bet jeigu mus užpuls, mūsų atsakas bus stiprus.“

Izraelis, kuris kaltina Teheraną mėginimu pasigaminti branduolinį ginklą, neatmeta karinių veiksmų prieš Irano branduolinius objektus galimybės. Teheranas šiuos kaltinimus kategoriškai neigia ir tvirtina vykdančią branduolinę programą tiksliais – gyventojų poreikiams

patenkinti.

Paklaustas apie Irano investicijas į apsiginklavimą A. Ahani atsakė, jog Irano žmonės yra „taikūs“ ir viskas, ką daro jo šalis šioje srityje, tėra „gynybinio pobūdžio“ ir tik dėl Teheranui kylančių „grėsmių“.

Iranas nori įsigyti rusiškų priešlėktuvinės gynybos raketų įrenginių S-300. Šiuos Teherano ketinimus Izraelis ir Vakarai laiko rimta grėsme.

Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad praėjusią savaitę sakė žurnalistams, kad Izraelis svarsto galimybę „kitą pavasarį ar vasarą“ pradėti karą, tačiau tai dar nesągalutina nuspręsta.

EUROPA

FUNŠALIS

Gelbėtojai Madeiroje tebeieško 32 žmonių, kurių buvo pasigesta po praeitą savaitgalį šią Portugalijos salą nuniokojusių purvo nuošliaužų ir potvynių, kurie nusinešė dešimtis gyvybių. Pagal pareigūnų patvirtintus duomenis, per žaibiškus potvynius žuvo mažiausiai 42 žmonių. Pagerbdama nelaimės aukas, Portugalija paskelbė trijų dienų nacionalinį gedulą.

LONDONAS

Dideliam skaičiui Britanijos nelegalių imigrantų buvo suteiktos „skvoterių teisės“ dėl to, kad įrodė šalyje gyvenantys daugiau kaip 14 metų. Nedaug kam žinomas įstatymas, leiboristų priimtas 2003 m., leidžia imigrantams įgyti teisę pasilikti šalyje, jeigu jie sugeba išgyventi juodojoje Britanijos ekonomikoje pakankamai ilgai. 14 metų šalyje išgyvenę nelegalai gali kreiptis į Vidaus reikalų ministeriją, kuri, remdamasi tokiais vertinimais, kaip „užuojautą keliančios aplinkybės, stiprus ryšys su Jungtine Karalyste ir įvykdytų nusikaltimų skaičius“, nuspręs, ar imigrantams leidžiama pasilikti.

BERLYNAS

Vokietijos Evangelikų Bažnyčios vadovė prisipažino, jog vairavo girta, kai buvo sulaikyta dėl raudono šviesoforo nepaisymo, o jos kraujyje nustatytas alkoholio kiekis buvo penkis kartais didesnis už leidžiamą. 51 metų Margot Kaessmann būklė buvo „visiškai netinkama vairuoti“, sakė Hanoverio miesto prokuratūros atstovas.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev strateginiu valstybės tikslu nurodė šiuolaikinių karinių pajėgų, galinčių atsilaikyti prieš bet koki puolimą, kūrimą. Pasak D. Medvedev, Rusijai iškyla strateginis tikslas – „sukurti veiksmingą, atitinkančią šiuolaikines grėsmes armiją ir laivyną, galinčius pasipriešinti bet kokiam užpuolimui ir būti tikru tarptautinio stabilumo užtikrinimo veiksmu“.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Vasario 22 d. Izraelyje nebuvo teikiamos pašto paslaugos po to, kai

viename laiške pašto darbuotojai aptiko sprogmenį. Kol kas neaišku, kokių tikslu voke buvo siunčiamas sprogmuo, sakė policijos atstovas ir pridūrė, kad buvo pradėtas tyrimas. Sprogmuo buvo aptiktas laiške šiauriniame Migdal Hemeko mieste.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV karių, žuvusių Afganistane per jau ilgiau nei 8 metus trunkantį karą, skaičius pasiekė tūkstantį, rodo nepriklausomo tinklalapio icasualties.org suvestinė. Duomenis apie karių žūtis Afganistane ir Irake renkantis tinklalapis nurodė, kad šiemet Afganistane žuvo 54 amerikiečiai kariai. Praeitais metais, kurie nusinešė daugiausiai gyvybių nuo JAV vadovaujamo pajėgų įsiveržimo 2001 m., iš viso žuvo 316 amerikiečių karių.

***

JAV gynybos departamentas padvigubino karinę paramą Jemeno vyriausybei. Departamento šaltinių duomenimis, gynybos sekretorius Robert Gates pritarė, kad 150 mln. dolerių būtų skirti šalies saugumo pajėgoms apmokyti ir apginkluoti. Pernai JAV parama Jemeniui sudarė 67 mln., praneša agentūra AP. Į minėtą sumą neįtraukta užslėpta pagalba Jemeno saugumo pajėgoms, kuri praėjusiais mėnesiais taip pat buvo padidinta.

***

Buvęs JAV viceprezidentas Dick Cheney buvo nugabentas į ligoninę Washington po to, kai pajuto skausmus krūtineje, pranešė BBC. Pernai sausį viceprezidento pareigas palikęs 69 metų D. Cheney ne pirmą kartą skundžiasi širdies problemomis. Jis yra patyręs keturis širdies smūgius ir jam atliktos keturios šuntavimo operacijos.

***

JAV jūreiviai užkirto kelią piratų bandymams užgrobti Tanzanijos laivą ir sulaikė 8 įtariamus piratus, pranešė JAV ambasada Tanzanijoje. Kai piratų puolamo laivo įgula pasiuntė pagalbos šauksmą, JAV laivas „USS Farragut“ išsiuntė sraigtasparnį prie Tanzanijos laivo „MV Barakaale“, teigiama ambasados pareiškime.

***

Haičio pareigūnai neleido iš šalies į JAV įvaikinimui išvežti šešių vaikų, praneša „The Wall Street Journal“. Teigiama, kad tokį sprendimą Haičio pareigūnai priėmė, baimindamiesi naujų nelegalaus vaikų išvežimo iš šalies atvejų. JAV valdžios pareigūnai patvirtino, kad minėti 6 vaikai, kurie turėjo iškelti pas juos įsivaikinusias amerikiečių šeimas, turėjo visus reikalingus dokumentus.

ATLANTIC ExpressCorp.

☎ 1-708-599-9680

www.atlanticexpresscorp.com

Šv. Velykų proga nudžiuginkite artimuosius Lietuvoje

Mažų siuntų gabenimas į Lietuvą, Latviją, Estiją ir Baltarusiją

Siuntinius siunčiamus Lietuvoje prašome pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki KOVO 9 d.

Taip pat siūlome komercinių krovinų ir automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis. Asmens turto perkraustymas. Automobilių pirkimas iš visų JAV akcionų.

Žiupsnelis atsiminimų iš prelado kun. E. Simaškos gyvenimo

JONAS ŠARKA

Perskaičius S. Jelionienės, R. Baltrušio straipsnį 2010 m. sausio 8 d. „Drauge“, mano atmintyje staiga atbudo dienos įvykiai, iš dalies liečiantys ir kunigą Simašką, ypač vieną iš jo teigiamų savybių – patriotiškumą. Šis jo charakterio bruožas jį neabejotinai lydėjo ir lydi visą jo ilgą gyvenimą.

Vokiečiai Ukmergėje.

Tai buvo 1944 m. gegužės pabaigoje ar birželio pradžioje, kada rytų frontas gana sparčiai artėjo prie vokiečių okupuotos Lietuvos. Pasibaigus mokslo metams Ukmergės Antano Smetonos vardo gimnazijoje, vieną rytą rinkomės atsiimti baigimo pažymėjimų. Ten sužinojome, kad šie dar nebuvo paruošti ir teks laukti iki kitos dienos. Nebepisimenu, kokiū būdu mūsų klasės kapelionas kun. Simaška išsirinco apie 20-tį mano klasės trečiokų ir paprašė juos užsukti į jo butą. Tie išrinktieji buvome daugiausiai ūkininkų vaikai arba toliau nuo Ukmergės miesto gyvenantys. Po netrumpo pasikalbėjimo ir kavutės jis mus apdalino keletu vėliausios pogrindžio spaudos leidinių, su tikslu juos paplatinti provincijoje. Savo „davinį“ stropiai paslėpiau marškinių užant. Kapelionas įspėjo mus būti labai atsargiems, nes tuo metu krašte vyko aršus jaunimo gaudymas darbams Vokietijoje bei prievartinis rekvizicijų ėmimas kaimuose. O juk mes visi buvome mažiausia 16-os metų stipriai nuaugę jaunuoliai.

Po šio susirinkimo dar buvo likęs visas pusdienis. Kažkuris iš apsukresniųjų pasiūlė papietauti kur nors gamtoje. Dauguma sutikome ir nutarėme, tada ir tada susitikti ten ir ten, rytinėje Šventosios pusėje, netoli Pivonijos miško. Sumanyta – padaryta. Po du, po tris, gyvenusieji pagrindinėje miesto dalyje tiltu kirtome

Šventąją ir labai „atsargiai“ susirinkome sutartoje vietoje. Visų kišenės ar portfeliai talpino kokių nors valgomų gėrybių. Atmenu, aš atsinešiau dar neprapjautą, mamos darytą džiovintą sūrį, o pusbrolis Robertas savo portfelyje atsitempė net du butelius naminės (krūminės). Visas išskylautojų būrys sudarė šešiolika jaunuolių, pilnai pasiruošusių tęsti žygį į Pivonijos mišką.

Nuo čia prasidėjo nemaloniausias ir „neatsargiausias“ mūsų iškylos etapas. Vienas iš mūsų būrio, pažvelgęs atgal link tilto, staiga sušuko – „Žandarai!“. Ir tikrai, gal už poros šimtų žingsnių išvydome visiems gerai matytus du tuomet Ukmergėje tarnavusius vokiečių žandarus, skubiu žingsniu artėjančius prie mūsų. Dar ir dabar prisimenu, kad vienas iš jų buvo vardu Peter, o ant rąjį dėl jo smulkaus sudėjimo gimnazistai buvo praminę „pinčiuku“. Tikro jo vardo nepisimenu. Jie dažnai maišydavosi ir tarp gimnazistų pasivaikščiavimo metu Kęstučio aikštėje. Pakeliui į mokyklą ar atgal, kartais juos matydavau viršuje ugniagesių bokšto pro žiūronus žvalgantį po horizontą. Spėju, kad jie tą popietę nuo bokšto mus pastebėjo renkantį užupyje ir atskubėjo ištirti reikalą.

Kai kurios Ukmergės gatvės nepasikeitė iki šiol.

Mums, išskylautojams, ilgai netruko nutarti, ką daryti. Žaibiškai, tartum iš anksto susitarę, pasileidome nešti savo „kudašius“ trimis grupėmis į skirtingas puses. Penki iš mūsų „nėrėme“ link Šventosios, o kiti – tiesiai į Pivonijos miško pusę. Iš žandarų pusės pasigirdo švilpukų garsai, palydimi žodžiais „halt, halt, wir werden schießen. Halt“. O mes nė ne-

manėme sustoti. Dar ir lietuviškai kažką sušukę, pradėjo šaudyti iš automatų (machin-pistole). Pradžioje kulkos zvimbė gana aukštai, o kai niekas ir tada nestojo – palei ausis ir kojas. Bėgdama pieva, mūsų penktukė greitai pasiekė upės krantą ir sušoko visiškai arti vandens. Čia mano pusbrolis Robertas tuojau numetė savo portfelį su jau minėtais buteliais ir vandenį po krūmais, leidomės toliau pavandeniu. Taip, kranto priedangoje smėletu ruoželiu pabėgę apie ketvirtį kilometro, pradėjome ieškoti vietos persimesti į Livonijos mišką, kuris toje vietoje jau beveik siekė upės krantą. Bet čia mus ištiko kita nelaimė.

Paskučiausiai bėgęs jaunuolis, pavarde Minkštimas, pagaliau prisipažino esąs sužeistas. Kulka jam buvo lengvai perbrėžusi blauzdos paviršiu, nuo ko nemažai kraujavo. Norėdamas sumažinti kraujo spaudimą nusiėmiau savo diržą ir juo užveržiau Minkštimo koją virš žaizdos. Taip pat, kažkurio iš mūsų apšvaria nosine skubiai aprišome žaizdą ir, užlipę ant kranto, dabar jau visai siauru pievos ruoželiu greitai pasiekėme mišką. Nuo čia mūsų nekviesčių svečių – žandarų jau nebematėme ir jie nebešaudė. Tačiau bijodami, kad jie neužbėgtų mums už akių,

viena staigmena. Bekelaujant tuo taku, vienu metu pajutau kažką pilvu nuslenkant į mano bediržes kelnes. Tik tuomet dingtelėjo į galvą mintis, kad tai galėjo būti mūsų kapeliono prieš keletą valandų įteikti pogrindžio biuleteniai. Net šurpas tuomet perėjo per kūną, pagalvojus, kokias pasekmes likimas būtų atnešęs ne tik man, bet ir kun. Simaškai, jeigu žandarai būtų mus suėmę ir radę nusiikalstamos medžiagos. Po šio atradimo nuo Minkštimo kojos atrišau savo diržą, kas palengvino mūsų abiejų būklę: man nebereikėjo viena ranka prilaikyti kelnes, o jis jau savo jėgomis galėjo paeiti, nors ir šlubuodamas. Nuo prakaito sušlapusius biuletenius nutariau pasilaikyti, galvodamas, kad žandarų pavojus jau praėjo. Miško takeliu (kas atrodė amžiais) dar keliavome, kol vėlyvą popietę išgirdome šunų lojimą, arklių prunkstimą ir žmonių balsus lietuviškai. Iš už storos pušies pasirodęs vyras mus užkalbino ir išsiaiškines mūsų tapatybę, nuvedė prie vietovės, kur laikinai stovyklavo kažkurio kaimo ūkininkai.

Į šią stovyklą ūkininkai buvo susivežę beveik visą savo turtą, įskaitant galvijus, kiaules, grūdus bei miltus, paslėpti nuo vokiečių kariuomenės dalinių, jėga plėšiančių krašto ūkininkus savo kariuomenės maitinimui rytų fronte. Išsiaiškinus, kaip ir kodėl mes toje stovykloje atsiradome, kaimiečiai mus pavaišino skaniu kaimišku maistu ir net geru gurkšniu naminės nervams nuraminti. Moterys perrišo Minkštimo koją, o aš šiems geradariams palikau porą dar nespėjusių išdžiūti kapeliono E. Simaškos pogrindinės spaudos biuletenių. Padėkoję mūsų geradariams už vaišes, iškeliavome į savo gimtines, nes grįžti į Ukmergę nebūtų buvę saugu. Du iš mūsų penktuko iškeliavo į namus kažkur prie Žemaitkiemio, o aš su Robertu ir Minkštimu patraukėme link savo tėviškių apie Veprius. Vienoje vietoje, brendant per Šventąją, Minkštimą nešėme ant pečių, kad nesušlaptų žaizda ir vanduo nenuplautų ant jos užteptų vaisių. Po maždaug dvylikos kilometrų gana vargingos kelionės namus pasiekėme jau gerokai sutemus. Minkštimą arkliu nuvežėme namo kitą rytą, o Robertas pas mus pasisvečiavo dar keletą dienų. Vėliau sužinojome, kad kiti vienuolika mūsų „pikniko“ dalyvių sveiki paspruko iš žandarų nagų, o apie mūsų kapeliono prelado kun. E. Simaškos tolimesnį likimą pirmą kartą sužinojau tik iš S. Jelionienės ir R. Baltrušio straipsnio „Drauge“.

**Accounting
Income TAX Consulting**

pransee@aol.com 3805 N. Seeley, Chicago, IL 60618

- Mokesčių tvarkymas asmenims bei korporacijoms (income tax)
- Klientų atstovavimas bei jų interesų gynimas IRS
- Korporacijų bei pelnio nesiekiančių organizacijų buhalterija
- Dovanojimo ir palikimų mokesčių tvarkymas
- Konsultacijos mokesčių sumažinimo klausimais
- 20 metų darbo patirtis

Gediminas Pranskevičius E.A. 773.935.0472

IEŠKO DARBO

* **Maloni**, ramaus būdo moteris ieško senelių slaugos darbo su gyvenimu. Vairuoja, gali dirbti ir kitoje valstijoje. Tel.: 630-999-9505.

* **Moteris** ieško darbo su gyvenimu. Dirba su visomis aparatūromis ir su sunkiais ligoniais. Tel.: 773-396-9232.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo darbo šeštadieniais. Tel.: 708-220-3202.

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

SIŪLO DARBĄ

Orest Express, Inc is hiring
CDL drivers and owner
operators. Good, steady pay.
Phone: 708-223-8981.

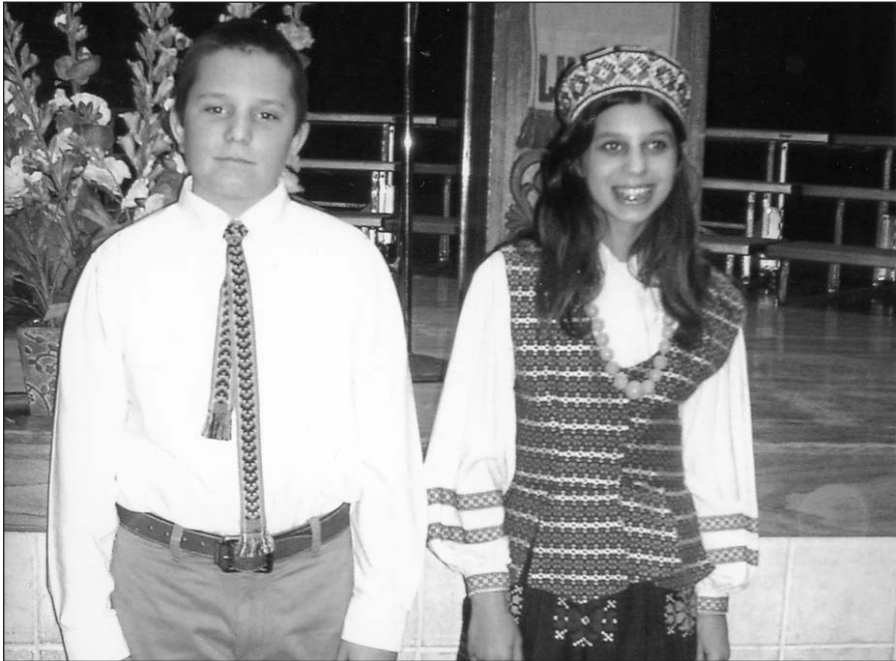
STASYS CONSTRUCTION

Stalniai darbai, rūšių, vonių ir virtuvėlių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

Kokį Lietuvos Nepriklausomybės šimtmetį pasitiksime?

Nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė Mantas Kisielius, Valstybės Atkūrimo aktą perskaitė Lija Kulytė Hoffman, Lemont Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai.

Programos vedėja Dalia Sokienė ir JAV LB Lemonto apylinkės pirmininkas Rimantas Dirvonis.

Grupė Nepriklausomybės dienos minėjimo Lemonte dalyvių (iš kairės): Vytautas Germanas, dr. Algirdas A. Avižienis, LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė, Rimvydas Aniulis, Algis Zaparackas.

Susirinkusius pasitiko dūdų orkestras „Gintaras“.

Indrės Tijūnėlienės nuotraukos

Per JAV Lietuvių telkinius „žygiuoja“ Vasario 16-oji – Lietuvos valstybės Nepriklausomybės minėjimo diena. Ji pažymima visur, kur gyvena lietuviai. Gražiai šią dieną paminėjo ir viena didžiausių JAV LB apylinkių – Lemont lietuviai. Visus atėjusiuosius į minėjimą grojimu pasitiko dūdų orkestras „Gintaras“ (Vytautas Jurevičius).

Gausiai susirinkę Pasaulio lietuvių centre tautiečiai, pakviesti šios apylinkės pirmininko Rimanto Dirvonio, šventę pradėjo giedodami JAV ir Lietuvos Respublikos himnus (solistė – Praurimė Ragienė). Tylos minute buvo pagerbti žuvusieji už mūsų laisvę. Invokaciją perskaitė kun. Gediminas Jankūnas.

Minėjimo vedėja Dalia Sokienė perskaitė Nepriklausomybės paskelbimo ir Valstybės Atkūrimo aktų į sceną pakvietė Lemont Maironio lituanistinės mokyklos mokinius Liją Kulytę Hoffman ir Mantą Kisielių.

Sveikinimus Vasario 16-osios proga atsuntė Lietuvos Respublikos (LR) prezidentė Dalia Grybauskaitė (perskaitė D. Sokienė) ir JAV prezidentas Barack Obama (skaitė Vytas Čuplinskas). Žodžiu su gražia ir svarbia mūsų valstybės švente pasveikino susirinkusius LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė.

Šventės rengėjai pagrindiniu kalbėtoju pakvietė profesorių dr. Algirdą Antaną Avižienį iš California. Kalbėtojas savo pranešime bandė pažvelgti į ateitį – kokia bus Lietuva 2018 metais, švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės šimtmetį. Profesorius įsitikinęs, jog nepaisant, kad šiandieninėje Lietuvoje dar jaučiamas sovietinis palikimas, kad mūsų šalį vis dar bando įtakoti Rusija, kad nemažai žmonių išvyksta gyventi į užsienį, Lietuvos laukia graži ateitis. „Kas išgelbės Lietuvą?“ – kėlė klausimą pranešėjas. Jo manymu yra trys uždaviniai, kuriuos reikia visų pirma spręsti:

1. Pilietinės visuomenės kūrimas, jaunimo organizacijų stiprinimas.
2. Švietimo sistemos, ypač aukštojo mokslo, tobulinimas.
3. Ryšių su pasaulio lietuviais tobulinimas.

Pranešėjo manymu, išspręsdus šiuos tris uždavinius, Lietuvos valstybė sėkmingai sulauks savo Nepri-

klausomybės šimtmečio datos.

Optimistinė pranešėjo kalba buvo sutikta plojimais.

Kokia gi šventė be dovanų? Kaip ir kasmet, šiais metais pinigines dovanas teikė Lietuvių Fondas. Fondo tarybos pirmininkas Rimantas Griškelis pakvietė į sceną Lemonto apylinkėje esančių mokyklų – Maironio lituanistinės mokyklos, „Rasos“ lituanistinės mokyklos, Pipirų ratelio, „Žiburėlio“ Montessori mokyklėlės – vadoves ir įteikė jų vadovaujamos mokykloms Fondo paramos čekius (Čikagos lituanistinei mokyklai čekis buvo įteiktas vasario 13 d. mokykloje vykusiame Vasario 16-osios minėjime).

Po neilgos pertraukos muzikinę programą atliko Lietuvių Operos choras (vadovė Jūratė Grabliauskienė) ir solistė Nida Grigalavičiūtė (akompanavo Lisa Kristina). Lietuvių Operos choras vertas pagyrimų. Pajaunėjęs balsais, įvaldęs naują repertuarą, gražiai skambantis jis teikia viltį, kad Lietuvių Opera savo pasirodymais dar ilgai džiugins muzikos mylėtojus.

Minėjimas buvo baigtas visiems kartu giedant „Lietuva brangi“.

Po minėjimo teko dalyvauti pokalbyje su prof. A. A. Avižieniu, kuris vyko Vydūno kambaryje PLC. Pokalbis daugiausia „sukosi“ apie aukštąsias mokyklas Lietuvoje. Smagu buvo klausytis profesoriaus, kuris, gyvendamas Lietuvoje, nebuvo eiliniu jos gyvenimo stebėtoju. A. A. Avižienis buvo Lietuvos Mokslo tarybos narys ir dalyvavo darbo grupėje, 1990–1991 m. parengusioje LR Mokslo ir studijų įstatymo projektą. 1990 m. jis buvo išrinktas pirmuoju atkurtojo VDU rektoriumi. 2002 m. – Kauno miesto Savivaldybės Tarybos nariu ir buvo Kauno miesto plėtros ir ekologijos komiteto pirmininku. Šios ir daugybė kitų pareigų leido profesoriui tiesiogiai prisiliesti prie Lietuvos gyvenimo. Džiugina jo optimizmas, pasitikėjimas jaunąja Lietuvos karta. Per visą pokalbį neišgirdau jokios nusivylimo Lietuva gaidelės, kaip dažnai mūsųose būna. Kaip ir daugelis šio susitikimo dalyvių pritariu optimistinei A. A. Avižienio nuostatai ir tikiu, kad Lietuvos Nepriklausomybės 100-metį minėsime dar labiau sustipręje.

Laima Apanavičienė

Meninę programą atliko Lietuvių operos choras.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Turistus Plitvicų parke labiausiai traukia vaizdingas lentomis nuklotų takų tinklas.

Tobulos vietos klaidžioti pėsčiomis

Kas geriau atskleidžia vietovės esmę negu pasivaikščiojimas gryname ore? Pristatome šešis išpūdingus kelius, kuriuos mindami nepasijusite laiko tėkmės ir nepaliesite stebėtis jus supančios gamtos grožiu.

1. Plitvicų ežerų nacionalinis parkas, Kroatija

Kažkada čia vyko kroatų nepriklausomybės kovos, o dabar Plitvicų ežerų nacionalinis parkas lankytojams siūlo grožėtis miškingomis vietovėmis, nusėtomis šniokščiančiais kriokliais ir 16 tyvuliuojančių ežerų.

Plitvicų ežerai lankytojus traukė jau nuo XIX a. Tačiau tik 1949 m. komunistinė Jugoslavijos valdžia visus juos nusavino ir vietovę pavertė nacionaliniu parku. 1979 m. parkas buvo įrašytas į UNESCO paveldo sąrašą dėl „išsiskiriančio natūralaus grožio ir nepertraukiamos klintinio tufo gamybos“.

Turistus Plitvicų parke labiausiai traukia vaizdingas lentomis nuklotų takų tinklas. Praleidus penkias valandas „H“ kelyje, apie kurį jums detalesnę informaciją suteiks paslaugūs turistų informacijos centro darbuotojai, atsiskleidžia visos būdingiausios parko savybės.

Aukštutinius ežerus supa tankūs beržų ir eglių miškai, o žemutinius puošia klinčių tarpekliai, su kur nekur pasirodančiais urvais, kuriuos galima tyrinėti. Kaip bebūtų, didžiausio dėmesio parke nusipelno griausmingas „Veliki Slap“ krioklys, kuris krinta net iš 80-ies metrų aukščio.

2. Kapadokija, Turkija

Tam, kad patektumėte į fantastinę žemę, nebereikia svajoti, o užtenka nukakti iki centrinėje Turkijos dalyje, Nevšehiro provincijoje, išsikūrusios istorinės Kapadokijos. Žygiuojant nesuskaitoma galybe pro slėnius vedančių takų ir takelių, atgyja žaviausi Salvador Dali paveiksai.

Labiausiai užklydėlius čia stebina neįprasti uolienų masyvai, dar vadinami „pasakiškais kaminais“. Pasirodo, tokias „kepurėtų grybų“ formas iš klinčių sukūrė amžius trukusi erozija.

Be kolonų, klajojant pėsčiomis po Kapadokiją, verta nepraleisti urvuose įkurdintų šventyklėlių, gyvenamųjų namų, karvelidžių (paukščių išmatos buvo pripažintos esant natūralia trąša parkui) ir netgi bičių avilų. Beje, į UNESCO paveldo sąrašą buvo

įtrauktos vaizdingiausios Kapadokijos atkarpos – „Meilės“ ir „Medaus“ slėniai.

3. Didžioji kinų siena, Kinija

Didžioji kinų siena nebesitęsia 6,577 kilometrų, kaip tai buvo Mingų dinastijos laikais: bemaž trečdalis jos ilgainiui sunyko. Tačiau išlikusios sienos atkarpos (kelias iš jų, vykstant iš Bejing, galima pasiekti per dieną) lankytojus stebina pribloškiančiais vaizdais. Reikia pastebėti, kad vienos jų yra itin prastos būklės, kitos – pernelyg „turistinės“: su nesibaigiančiais muziejais, parduotuvėmis ir kitais moderniojo pasaulio patogumais.

Mūsų nuomone, autentiškiausia ir verčiausia dėmesio – gyvatėle vingiuojanti atkarpa iš Jinshalingo į Simatai. Ši, per keturias valandas įveikiama sienos dalis – labiausiai aplesita iš visų. Ji pasižymi legendomis apipintais sargybos bokšteliais ir dantytomis pylimais.

Nors tam, kad įveiktumėte aptriusius akmenis ar žiojančias skyles, jums dažnai teks repečkoti, aišku yra viena: kvapą gniaužianti miškais apsetų kalvų bei sodriųjų slėnių vaizdas atpirks kiekvieną varginančios kelionės žingsnį.

4. Madeira, Portugalija

Beveik per tūkstantį kilometrų nuo Lisabonos įsikūrusi Madeiros sala tarp baimę jaučiančių uolų kopėjų seniai garsėja vienais svaigiaušiu kelių.

Madeirą vagoja net 1,600 kilometrų besitęsiantys drėkinamieji kanalai, portugaliskai vadinami „levadomis“, kurių kraštuose yra įtaisyti siauri vaikščiojimo takeliai. Šie akvedukai buvo iškirsti stačiose uolose. Kai kurie iš jų – iš tiesų atrodo it pakibę ant bedugnės krašto.

Labiausiai užklydėlius čia stebina neįprasti uolienų masyvai, dar vadinami „pasakiškais kaminais“.

A † A LEOPOLDAS EDUARDAS JELENIAUSKAS

Mirė Čikagos priemiestyje, Elmhurst 2010 m. vasario 19 d.
Gimė Klaipėdoje 1928 m. a. a. Leono ir a. a. Kasimiro (Vaitkevičaitės) Jeleniauskų šeimoje.

Giliai nuliūdę liko: žmona Arlene; duktė Ilona su vyru Keith Kolb; anūakai Stephanie ir Kevin; sūnus Raimundas su žmona Nida, anūakai Tėja ir Kovas; sesuo Olga Kačinskas ir vaikai Audrius Henrikas, Raimundas ir Loreta; sesuo Sonia Untulis ir duktė Tania su vyru John Heintz; brolio a. a. Leono vaikai Virginia Guoda ir Raminta; kiti giminės ir artimieji.

A. a. Leopoldas bus pašarvotas penktadienį, vasario 26 d. nuo 3 val. p. p. iki 8 val. vak. Ahlgrim Funeral Home, 567 South Spring Road, Elmhurst, IL (tel. 630-834-3515) www.ahlgrim.com.

Gedulingos šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, vasario 27 d. 9:30 val. ryto Immaculate Conception, 134 Arthur, Elmhurst, IL (tel. 630-530-8515), www.icelmhurst.org.

Laidotuvės bus privačios.

Vietoje gėlių prašome aukoti: The Michael J. Fox Foundation for Parkinson's Research, ATTN: Tribute Gifts, Church Street, P. O. Box 780, New York, NY 10008-0780.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir šv. Mišiose.

Nuliūdusi šeima

Brangiai draugei

A † A BIRUTEI EMPAKERYTEI LUKOŠEVIČIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame vyrą ANTANĄ, sūnų dr. ALGĮ su šeima, dukras AUDRĄ ir ASTĄ bei gimines ir kitus artimuosius.

Mes kartu liūdime.

Česlava ir Tadas Aleksoniai

Vis dėlto saloje galima rasti daug švelnesnių ir mažiau gąsdinančių „levadų“. „Levada dos Balcoes“, kuri prasideda žaviame Ribeiro Frio kalnų kaimelyje, o baigiasi – rantytų viršukalnių ir žaliuojančių slėnių vaizdais, galima išbandyti su visa šeima. Kita iš to paties kaimelio prasidedanti „levada“, skirta šiek tiek pažengusiems žygeiviams, keliautojus ves šilinių viržių, pakalnučių ir laukinių orchidėjų kloniais.

5. Negevas, Izraelis

Šis trikampis žemės ruožas, kuriuo kažkada klajojo Abraomas, išsiskiria sezoniškai išdžiūstančių upių vagų pyne. Po lietaus sausringose šių tėkmių plyšiuose pražysta dykumų gėlės.

Daugelis Negevo upių vagų pasižymi taikliais pavadinimais: Medžio vaga teikia vienišos akacijos priedangą nuo saulės, o Atspalvių vaga atspindi smėlio šešėlių žaismą.

Vienas iš įdomiausių radinių Negevo žemėje – akmeninės senovinio motelio liekanos. Motelis, matyt, buvo skirtas užvažiuojamųjų namų vilkstinei. Istorija byloja, kad šiuo keliu, kurį kažkada valdė nabatėjai, kupranugariais keliaudavo prieskonių pirkliai.

6. Vestmano salynas, Islandija

Heimaey, vienintelė gyvenama sala Vestmano salyne, atvykėliams rodo savo vulkaninę prigimtį.

Šešių kilometrų takas jungia vakarinėje salos dalyje aukštyn kylančius skardžius. O prasideda jis 18-os skylučių golfo aikštynu, nuo kurio lavos liekanos, savaime suprantama, buvo nuramdytos. Maža to, juodos lavos ir žalių ūkininkų laukų derinį atveriantis kelias – tikras džiaugsmas ornitologams. Jie čia gali iš arti išvysti mormonus, laibasnapius narūnėlius ar jūrines šarkas.

Takas lankytojus stebina ir medine kabykla žuvų galvoms džiaustyti ar į seklumą 1940 m. užplaukusių laivu. O pačiame piečiausiame salos taške smalsūs keliautojai atras senąją meteorologinę stotį, mačiusią 200 km/h greičiu salą plakusius vėjus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Interfaith Refugee and Immigrant Ministries (IRIM)** ir Balzeko lietuvių kultūros muziejus vasario 27 d. 3 val. p. p. kviečia visus į seminarą-pokalbį „Medicininis draudimas 'All Kids'. Galimybės ir reikalavimai“. Seminarą ves IRIM organizacijos Viešųjų ryšių atstovas Olegas Malskis. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL. Įėjimas nemokamas. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

◆ **Waukegan apylinkėje – vasario 28 d.** 2 val. p. p. Libertyville Civic Center, (135 W Church Street, Libertyville, IL 60048). Invokaciją skaitys kunigas Gediminas Jankūnas, sveikinimo žodį tars JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos pirmininkė Irena Vilimienė. Gros ir dainuos Ligita ir Algimantas Barniškiiai, šoks „Laumės“ tautinių šokių kolektyvas. Pradžią 2 val. p. p.

◆ **Kovo 11-osios šventė ir premijų literatūrinio konkurso laureatams**, „Dirvos“ laikraščio 95-mečio ir Amerikos lietuvių tautinės sąjungos (ALTS) 60-mečio paminėjimas vyks kovo 21 d. 3 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL. Programoje: svečio iš Lietuvos pasisakymas, laureatų paskelbimas, laureato žodis. Meninę programą atliks ansamblio „Dainava“ vyrų vienetas. Programą ves Dalia Sokienė. Premijų mecenatas – ALTS. Vaišins „Kunigaikščių užėiga“. Vietas užsisakyti galima tel.: 708-422-6514 arba 708-408-8352 (Irena Dirdienė).

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **WSU Lietuvių kambario** (Lithuanian Room at Wayne State University, Detroit, MI) komitetas visus maloniai kviečia dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 20-ųjų ir Žalgirio mūšio 600-ųjų metinių minėjime, kuris vyks vasario 28 d. 2 val. p. p. Manoogian Hall, Lietuvių ir Lenkų kambariuose. Kalbėtojai – dr. Leonardas Gerulaitis ir dr. Romualdas Kriaučiūnas. Bus meninė programa ir vaišės.

◆ **Sunny Hills, FL apylinkės** lietuvių švęs Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Kovo 7 d., sekmadienį, 11 val. r. Šv. Teresės parapijos bažnyčioje, 2056 Sunny Hills Blvd., Sunny Hills, FL, bus aukojamos šv. Mišios, 3 val. p. p. parapijos salėje vyks minėjimas. Visus kviečiame dalyvauti.

◆ **Šeštadienį, kovo 13 d., nuo 7:30** val. v. iki 11 val. v. So. Boston Lietuvių piliečių klube, 368 W. Broadway, So. Boston, MA. Programoje: šokėjų profesionalų, Boston lietuvių šokėjų, MIT ir „Salsa“ šokėjų pasirodymai. Apranga – šventinė. Veiks baras. Vyks šokių pamokos visiems. Prašome iš anksto užsisakyti vietas (iki kovo 6 d.) Kaina – 20 dol. Prie įėjimo bilietas kainuos 25 dol. Čekius rašykite St. Peter's Parish vardu ir siųskite: Rita A. Heidemann, 9231 Avalon Dr., Weymouth, MA 02188. Ruošia Boston pramoginių šokių šokėjai. Daugiau informacijos el. paštu: Rita.DanceSport@gmail.com

◆ **JAV LB Grand Rapids apylinkės** valdyba kviečia vakarinės Michigan valstijos dalies lietuvius ir jų draugus dalyvauti linksmame ir džiaugsmingame Lietuvos Nepriklausomybės švenčių – Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios – minėjime sekmadienį, kovo 14 d., lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijoje, 1433 Hamilton Ave., NW, Grand Rapids, MI 49504. 9:30 val. r. Šv. Mišios, kurias atnašaus lietuvių kilmės klebonas Dennis Morrow. 11 val. r. – minėjimas ir vaišės parapijos mokyklos salėje. Muzikinę programą atliks muzikinė grupė „Biru Bar“ (vadovė Adrija Beleckienė) iš Indianapolis, IN.

◆ **Lietuvos Nepriklausomybės** minėjimas Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje Beverly Shores Lietuvių klubas minės sekmadienį, kovo 21 d. 1 val. p. p. Šv. Mišias atnašaus Antanas Gražulis, SJ. Minėjimo pradžia 2 val. p. p. Pagrindinis kalbėtojas – dr. Robertas Vitas. Klubo valdyba primena klubo nariams bei naujiems ir seniems draugams, kad Beverly Shores jūsų lauks gera nuotaika, o po minėjimo – klubo moterų suruoštas gausus vaišių stalas.

Balandžio 17 d.,
šeštadienį,
Lietuvių dailės muziejuje,
Pasaulio lietuvių centre
įvyks
Poezijos pavasario
šventė

Lietuvos Nacionalinės premijos laureatų Liūnės Sutemos ir Jono Strielkūno bei poetų Bernardo Brazdžiono ir Henriko Nagio poeziją deklamuos Šiaulių dramos aktorė Olita Dautartaitė.

Olita Dautartaitė

Balandžio 18 d., sekmadienį,
Jaunimo centre bus rodomas Liucijos Armonaitės
„Bona Sforca. Atsisveikinimas“
(režisierius Gytis Padegimas).
Bona Sforca – Šiaulių dramos aktorė Olita Dautartaitė.

Monsinjoras Alfonsas Svarinskas vasario 21 d. Los Angeles.

Dalios Cidzikaitės nuotr.

Monsinjoras
Alfonsas Svarinskas
vasario 21 d. pagerbtas
Los Angeles, CA – jam buvo įteikta
„Laisvės“ premija.

Mons. A. Svarinskas
vasario 28 d. lankysis Čikagoje.
Susitikimas su gerb. monsinjoru vyks
Jaunimo centro kavinėje
(5620 S. Claremont Ave.,
Chicago, IL 60636)
2 val. p. p.

Čikagos ir apylinkių tautiečiai
kviečiami gausiai apsilankyti,
pasveikinti ir pagerbti
Sibiro kankinį.

Šiemet Vasario 16-ąją Floridos lietuvių šventė kartu su Juno Beach miestelio meru Mort Levine. Vasario 14 d., sekmadienį, apylinkių lietuvių susirinko prie Juno Beach Rotušės, kur buvo iškeltos JAV ir Lietuvos vėliavos. Šventėje dalyvavo meras Mort Levine, LR garbės konsulas Palm Beach Stanley Balzekas, Jr., LR garbės konsulas St. Petersburg Algimantas Karnavičius. Vienas pagrindinių šventės organizatorių buvo Palm Beach Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Paul Manomaitis. Jam padėjo didelę grupę savanorių talkininkų. Meninę programą atliko Floridos lietuvių choras. Po oficialiosios dalies vyko priėmimas LR garbės konsulate Palm Beach mieste. Šventėje dalyvavo daugiau nei šimtas žmonių – tiek nuo seniau Amerikoje gyvenančių, tiek neseniai atvykusių lietuvių.

Nuotraukoje: Juno Beach miestelio meras Mort Levine (4-as iš dešinės) ir Lietuvos Respublikos garbės konsulas Palm Beach Stanley Balzekas, Jr. (3-as iš dešinės) su Floridos lietuvių choro nariais Vasario 16-osios šventėje 2010 m. vasario 14 d.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus archyvo nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Jaunimo centre po Vasario 16-osios minėjimo rastas fotoaparatas. Prašome skambinti tel. 708-656-6116 (Sigutė Žemaitienė).

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą
„DRAUGAS“

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas AURIS JARAŠŪNAS

Estate Planning (Wills, Trusts) ir Land Use
2802 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, CA 90404
Tel.: 310-828-7525
Mob.: 310-701-8472
E-mail: **jaralaw@earthlink.net**
Valandos: antradieniais ir pagal susitarimą

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą